

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm Septembris Et Octobris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10262

De S. Sozonte martyre.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77413)

ubi per aliquot dies ab eo spiritualibus epulis est refecta. Cum autē situm monasterij & circuniacentia arua colloquendo lustrarent quodam die aestiuo, contigit beatam Aldegundem intolerabilem sitim incurrere. Progredientibus paululum, virgo acrius vrgebatur, donēc violentia sitis euicta deficere se clamat. Eius molestiam vir sanctus non ferens, orationi incubuit donēc expleto vnus horæ spatio sensim ab arenti solo & arenoso scatentis aquæ vena profiliens, largum ex se fontem excitauit. Sed dum sanctus virginis aduentui hoc præstitum fuisse diceret, & illa meritis eius potiùs ascriberet, ambo munus cæleste gustauerunt. Paret vsque in hodiernum diem: nec deficit fons ille suauis ad gustum, vtilis ad vsum.

Sitienti Aldegundi in arenoso loco fontem precibus excitat.

Adueniente tempore obitus sui, ipse sanctus misit ad beatam Aldegundem, vt vestes in vsum exequiarum sibi mitteret, vt linteis virgineis manibus textis, virgineos artus componeret. Missus itaque nuncius cum iter medium explicuisset, ecce à beata virgine alter missus occurrit, ferens secum linteamina, quibus obuolui deberet corpus defuncti. Hi inter se causas & tempus itineris mutuo sermone discutientes, aduerterunt vnā eademque horam fuisse, qua vterque executionis mandata suscepit. Quod non absque diuino nutu contigit, vt longè posita virgo, nec fama nec nuncio præmonita, funus sancti viri curaret. Cuius corpus in oratorium, quod ipse construxerat, discipuli sepeliērunt in magna gloria, ubi innumerabilia postmodum contigerunt miracula.

Vicin^o morti mittit, ad Aldegundem pro linteamine ad inuoluendum corpus suum. Sepultura eius.

Translatio eiusdem.

Centesimo quinquagesimotertio anno post mortem S. Humberti, monente Angelo, ab Abbate Rodino leuatum est de tumulo sancti viri corpus. Admirari autem nemo sufficit, quanta miri odoris suauitate perfusi sunt qui aderant. Et quod magis stupendum, sacrum corpus ita illæsum & incorruptum inuentum est, ac si eadem die spiritum emisisset: vt si lectulum compositum videres, dormire hominem existimares. Verum linteamina, quibus ipse inuolutus fuerat, nihil in se corruptionis habebant. Sed & herbæ, quæ sepulturæ eius die appositæ fuerant, quas nullas pro temporis antiquitate putares, ad eō virides sunt repertæ, ac si terræ radicibus in hærentes, irriguis aquis vireferent.

Corpus eius post 155. annos incorruptum apparet.

MARTYRIUM SANCTI MARTYRIS SOZONIS, AVTHORE SIMEONE METAPHRASTE.

VM Maximianus esset Præses Ciliciæ, & impietatem au- 7. Septēbris.
gere & extollere, conuenienter edicto Imperatorum, magno studio contenderet, venisset autem in ipsam quodam loco Ciliciæ Pompeiopolim, & aureum, quod illic colebatur, simulacrum splendido sacrificio & alio studio honoraret, & sic ostentaret suam falsam religionem: quidam adolescens, patriam habens Lycaoniam, & ab ortu quidem Tarasius, in diuino autem baptismo Sozon denominatus, cum priore vita amisso quoque nomine, cum esset pastor ouium, fit etiam nihilominus pastor hominum. Nam in quibus locis degebat in pastione, illic omnes excipiebat conuiuio verbi pietatis, & introducebat in Dei mandram. Hic vir cum esset moribus quidem hilaris & mitis, in lege autem Domini haberet voluntatem, & in ea noctes & dies meditaretur, ea ratione nec prophetica frustratur beatitudine.

Patria sancti Sozonis.

Sozon, pastor ouium.

Psal. 1.

Cum autem fuisset aliquandō Sozon in quodam loco, qui habebat fontem, & fonte herbaque, quæ nata erat iuxta fontem, gregem pasceret, eum valdē opportunus & suavis somnus inuasit, & diuina quædam ad eum accedit visio. Visio autem eum magis confirmat, & ei animum addit ad pietatem. Deindē etiam reuelat gratiam, quæ ad locum erat desuper deuolutura. Erit enim, inquit, hic præsens locus multis vtilis, & apud ipsum salutem inuenient, & glorificabunt Trinitatem. Cum illic autem surrexisset egregius ille pastor, venit Pompeiopolim, & cum in ea quidem vidisset florere impietatem, contempnas autem esse res Christianorum, & summē

Visio eius.

Vaticiniū.

L

neglectas,

Egregius
zelus.

neglectas, non potuit id ferre placidè: sed cor illius repentinè inuasit impetus, & cum venisset ad templum, in quo stabat aurea statua, confringit manum eius dexteram: & cum eam vendidisset, succurrit multis, qui illic erant, egentibus. Non latuit hoc ædituos: sed propterea quòd nescirent quis fecisset, multi statim comprahendebantur miseri, qui nihil tale fecerant, & accusabantur sacrilegij, reputati maleficorum omnium sceleratissimi, vt qui suffurati essent dei imaginem. Nemo autem eis opem ferebat: sed qui erant prius amici, eos auersabantur: & custodes carceris (ita enim existimabant se dijs esse gratificaturos) grauius affligebant eos, qui capti fuerant.

Magna ani-
mi fortitu-
do.

Generosus autem Sozon liberè volens profiteri pietatem, & eos liberare, qui nihil sciebant ex ijs, quæ facta fuerant: seipsum deserit, veniens ad ædituos, & dicens se eum esse, qui maleficium admisit in imaginem. Postquam autem hoc dixit, abductus protinus fuit ad Maximianum. Ipse verò in alto sedens tribunali, cum eum curâset sistendum, & cum quanto potuit fastu apparuisset, primùm quidem nomen, deindè religionem, & postremò patriam, quæ eum tulisset, rogauit. Ille autem: Patria quidem mihi est Lycaonia: ea enim me tulit: Parentes verò ab ortu mihi nomen imposuerunt, Tarasius: Sozontem autem in diuino me vocarunt baptismate. Sum enim Christianus, Christum solum verum Deum adorans, qui creauit cælum & terram. Cuiusnam autem rei vsus, inquit Maximianus, te huc adduxit? Præsum, inquit Sozon, gregi ouium: & quæ mihi loca florida, & aqua abundantia, & ad pacendum herbida anni tempora ostenderunt, ad ea ago oues. Deindè, Quomodò autem, inquit Maximianus, eò processisti audacia, vt dei dexteram abstuleris?

Irridet cõ-
mentitium
deum.

Excipiens verò Sozon: Quòd non audacis quidem cœpti sit, quod factum est, neque id peccato debeat imputari, tuus quoque, vt mihi quidem videtur, deus testatur. Neque enim ægrè fert, nec tanquam iniuria affectus, asperè quicquam loquitur. Quòd si vox quoque ei aliqua adesset, videtur mihi potius vos esse accusaturus, & apertè repræhensurus, quòd relicto omnium opifice, inanimam suspiciatis materiam, & eam Deum esse existimetis, vos in benefactorem ostendentes ingratos & immemores. Sed si vis, inquit Præses, non solum consequi veniam, sed aliquam etiam remunerationem, missis his nugis, serua te ipsum Sozon, & accedens dijs sacrificia. Et quomodò, inquit, non essem vel ipso vestro deo minùs sensu praditus, si eum statuerem colere, qui nec si ei aliquid fiat, se potest defendere, neque vocem aliquam emittere, neque vocare eos, qui sint opem laturi, neque, quod est omnium miserimum, qualia patitur, protestari? Est itaque in tua potestate, qui hæc colis, deos quotidie fingere, & alios rursus refingere, cum in arte manuum ponas deorum fabricationem.

Immanissi-
mè laniatur.

Maximianus, cum his ei efferuisset animus, tradit martyrem grauibus & acerbis cruciatibus. Et primùm quidem ferreis eum laniat vnguibus. Quoniam autem Sozon, etsi tormentum quidem ad ipsa vsque ossa peruadebat, Dei tamen inuocans auxilium, ita ferebat leuiter, vt videretur habere corpus ex ferro compositum: conuertitur rursus ad alia Maximianus, & calceis acutis clauis confixis induit athletam, & cum ipsis eum cogit ambulare. Ille autem currebat, tanquam super rofas incedens: & videns riuos sanguinis descendentes ex pedibus, videbatur suauibus rebus circumfluere: Tyrannique & eorum, qui circumstant, irrisiones ducebat esse laudationem: & eare magis gloriabatur athleta, quam ille chlamyde dignitatis. Deindè eum illudens Maximianus: Tibia, inquit, caue Sozon, cras magna procedente dea: & per illam ipsam iuro, quòd ab omni examinatione & cruciatu statim liberaberis. Martyr autem: Tu me, inquit, irridens hæc loqueris, ea maligno dæmone in nos tibi suggerente. Ego autem & prius quidem tibia in agro rectè cecini, congregans & reuocans meas oues: & nunc quoque cano Domino meo canticum nouum, eius salutare omnibus annuncians. Tua autem dea fuerit omninò, vt est in pro- uerbio, asinus ad tibiam, vt quæ sit planè inanima, & nullo sensu pradita.

Horrendis
afficitur
poenis.

His Maximianus magis in eum iritatur, & prioribus vehementiores ei plagas imponit: vt sic quidem ei mouerentur articuli, & dissoluerentur compages, & intestina, tanquam aqua, diffuerent. Deindè cum ignem etiã accendisset, si quod reliquum esset membrum, id quoque se minabatur combusturum, vt nec quidem omnium communem assequeretur sepulturam. Sic ergò se parabat Maximianus, & sic faciebat: & martyri quidem carnes plagis laniabantur, & interna aperiebantur viscera:

Mira pati-
entia.

Ille

DE S. EVORTIO EPISCOPO AVRELIANENSI.

Ille autem tanquam in herbido prato versans, & vernos flores decerpens, erat affectus, & lætus Deo reddit animam.

Cum autem iam flamma in altum esset sublata, terribile & horrendum tonitruum resonans, multumque imbrem & grandinem simul deiciens, lictores quidem depulit & dispersit: Amici autem martyrum, & maxime ij, qui erant diligentiores, securè colligebant martyris reliquias. Interim autem cum nox quoque aduenisset, non fuit retardatum illorum promptum & alacre studium. Neque enim erat nox amplius: sed lux clarissima protinus illucescens, ea reddebat manifesta, quæ non oportebat latere, & præstabat ut ea facile tollerentur, & colligerentur à pijs. Quæ quidem omnia sanctè collecta septimo Septembris, præclaram & magnificam assecuta sunt sepulturam. Lux enim illa etiam vsque ad ipsum venit sepulcrum, & permansit in sepultura reliquiarum. Deinde reuersa est nox ad suam naturam: & ubique fuit Sozon prædicatus victor præclarus: Ad gloriam Dei patris, & Domini nostri IESU Christi: Quem decet honor, gloria & potentia in secula seculorum, Amen.

123.
Reddit Deo
animam.

Nox in diē
vertitur, p-
pter eius se-
pulturam.

VITA SANCTI EVORTII EPISCOPI AVRELIANENSIS, EX PERVETVSTO MS. CODICE, MV-
tato passim stylo, per F. Laur. Surium descripta. Ad stipulantur
antiquiss. Martyrologia.

DOSTEA QUAM vir beatissimus Desinianus Aureli-
nensis antistes, ministerium ipsi diuinitus demandatum
strenuè absoluit, & pro humanæ conditionis necessitate
è vita abiecit, ob eligendum successorem in vrbe illa dis-
tensiones enatae sunt: ita ut non solum vulgus ignotum
studia in contraria scinderetur, sed proceres quoque, &
authoritate ac potestate præditi. Inde verò id consecu-
tum est, ut non ad Dei voluntatem & instinctum, sed pro
affectu duo à diuersis partibus eligerentur: quorum am-
bitione multo tempore ad eò tumultuatum est in popu-
lo, ut etiam sanguis fusus sit. & horror ubique & luctus &
plurima mortis imago cerneretur. Cumque ex cades & seditiones Constantinum
Imperatorem latere non possent, ille subditis populis consulere volens, Porphy-
rium quandam Præfatum, qui eos tumultus comprimeret, eò misit. Is cognitis
rebus omnibus, sapienti consilio Episcopos Galliarum ad illud Dei negocium
pertractandum sibi adsciuit. Episcopi accersiti, in urbem Aurelianensem adueni-
unt, & comperta populi discordia, aiunt, Episcopi electionem non hominum esse,
sed Dei. Deinde communi omnium sententia indicunt triduanam vniuersæ plebi ie-
iunium, non quæ sua sunt quærentes, sed quæ Dei: scire cupientes, quem velit Domi-
nus habere eius loci Episcopum: quod etiam certis quibusdam signis sibi declarari
precabantur.

7. Septembris.
Desinianus
Episcopus
Aurelianen-
sis.
Cap. 1.

Triduanam
ieiunium in-
dicuntur ob
Episcopi
electionem.

Cum sic ergò triduo illo omnes in ecclesia conuenirent, precibusque & ieiunijs
vacarent pueri, senes, viri, foeminae, sexus vterque & omnis ætas, Deus, qui & Impe-
ratoris & Episcoporum permouerat animos, vas electum perseverantis gratiæ suæ
ad illos misit Euortium, qui captiuorum perquirendorum causa ab vrbe Roma
egressus, altero indicti ieiunij die Aureliam venit habitu non valdè superbo. Cum-
que more Christianorum, eorum præsertim, qui in Clero numerantur, Dominum in
ecclesia orasset, egressus substitit, paululum circumspectans, num quis ipsum hospitio
recipere dignaretur. Videns id ecclesiæ ostiarius, ait ad eum: Dic, quæso te, serue
Dei, quoniam honore præditus sis, vnde veneris, & quò iter intendas. Respondit Euor-
tius Subdiaconus: Equidem sanctæ Romanæ Ecclesiæ Clericus sum, & has prouin-
cias peragro, cupiens peruenire ad eos, quos mihi hostis vi abstulit. Ostiarius ait: Si
velis illorum edicere nomina, fortassis poteris ex nobis de ijs certior fieri. Euortius
Subdiaconus respondit: Quos ego requiro, fratres mei sunt: & alter quidem Eu-
morphius, alter verò Cassius appellatur. Ostiarius dixit: Veni, oro, in cellulam me-
am, & mane apud me hodie: cràs proficisceris. Ingresso illo in tugurium ostiarij, pro
religiosa consuetudine mox ostiarius parat aquam, lauat eius pedes & tergit, & eo-
nus.

Cap. 2.

Nota more
Christiano-
rum.

Excipit ho-
spitio Euor-
tium Ostia-
rius.